



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 11 ноември 2020 г.
(OR. en)

Междуинституционално досие:
2016/0365(COD)

9644/20
ADD 1

EF 142
ECOFIN 597
CODEC 631

ПРОЕКТ ЗА ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

Относно: Позиция на Съвета на първо четене с оглед на приемането на РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно рамка за възстановяване и реструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132

– Проект за изложение на мотивите на Съвета

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 28 ноември 2016 г. Комисията представи на Съвета предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно рамка за възстановяване и реструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012 и (ЕС) 2015/2365 (по-нататък „регламента“). Основната цел на предложението е да се създаде рамка за възстановяване и реструктуриране на централни контрагенти (ЦК), за да се гарантира, че както ЦК, така и националните органи в ЕС, разполагат със средствата да предприемат решителни действия при сериозни затруднения или неизпълнение на задълженията на ЦК.

Европейският парламент прие позицията си на първо четене по регламента за възстановяване и реструктуриране на ЦК на 27 март 2019 г.

Работна група „Финансови услуги“ разглежда предложения регламент на няколко заседания по време на различни председателства.

В рамките на Съвета на 4 декември 2019 г. Комитетът на постоянните представители постигна съгласие по мандат на Съвета за преговори с Европейския парламент.

На 23 юни 2020 г. Европейският парламент и председателството на Съвета постигнаха окончателен компромис, който позволи приключването на преговорите.

На 2 септември 2020 г. Комисията по икономически и парични въпроси (ECON) на Европейския парламент одобри резултатите от тристранните преговори. На същата дата председателят на комисията ECON изпрати писмо до председателството на Съвета, в което посочи, че ако Съветът приеме договорения текст (след проверка от юрист-лингвистите) като позиция на първо четене, ще препоръча на Парламента на пленарното си заседание да одобри на второ четене позицията на Съвета на първо четене.

На 12 октомври 2020 г. Съветът постигна политическо споразумение по договорения текст преди проверката от юрист-лингвистите.

Като взе предвид посоченото по-горе споразумение и след редакция на текста от юрист-лингвистите, на [xxxx 2020 г.] Съветът прие позицията си на първо четене в съответствие с обикновената законодателна процедура, предвидена в член 294 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

II. ЦЕЛ

Финансовите пазари са от основно значение за функционирането на съвременните икономики. С цел да се подобри функционирането на единния пазар в сферата на финансовите услуги, е важно да бъдат въведени процедури, за да се гарантира, че ако дадена финансова институция или инфраструктура на финансовите пазари е изправена пред финансови затруднения или е на път да изпадне в неизпълнение, това няма да дестабилизира целия финансов пазар и да навреди на растежа на икономиката като цяло. Като ключови елементи на глобалните финансови пазари, ЦК посредничат между участниците, действайки като купувач по отношение на всеки продавач и като продавач по отношение на всеки купувач, и играят централна роля при обработката на финансови сделки и управлението на експозициите към различни рискове по тези сделки.

От обслужващи преди всичко вътрешни потребности и пазари ЦК прераснаха в основни възли на финансовите пазари в Европейския съюз, най-вече вследствие на интеграцията на тези пазари. Като се има предвид, че значителна част от финансовия риск за финансовата система на Европейския съюз е концентрирана в ЦК, които обработват този риск от името на клиринговите членове и техните клиенти, ефективното регулиране и строгият надзор на ЦК са от първостепенно значение, както за вътрешните, така и за трансграничните услуги.

Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции вече съдържа изисквания ЦК да съблюдават строги пруденциални и организационни стандарти и стандарти за осъществяване на дейността. Цялостният надзор върху дейностите на ЦК е поверен на компетентни органи. Регламент (ЕС) № 648/2012 спомогна за подобряването на устойчивостта на ЦК и на финансовите пазари като цяло по отношение на широк спектър от рискове, обработвани и концентрирани в ЦК.

Нито една система от правила и процедури обаче не може да предотврати вероятността наличните ресурси да се окажат недостатъчни за управлението на рисковете, пред които е изправен ЦК, включително неизпълнение на един или повече клирингови членове или комбинация от неизпълнение на клирингов член и други финансови загуби. По отношение на финансовите институции, включително ЦК, които са изправени пред сценарий, включващ сериозни затруднения или предстоящо неизпълнение, следва по принцип да продължи да се прилага обичайното производство по несъстоятелност. Въпреки това, поради факта, че обичайните производства по несъстоятелност на дружествата не са подходящи да осигурят достатъчно бърза намеса или адекватно приоритизиране на продължаването на критичните функции на ЦК с оглед на запазването на финансовата стабилност, е необходимо да се създаде отделна рамка за реструктуриране на ЦК.

Целта на тази рамка за възстановяване и реструктуриране е да се гарантира, че ЦК разполагат с мерки за възстановяване от финансови затруднения, за поддържане на критичните функции на ЦК, който изпада в неизпълнение или има вероятност да изпадне в неизпълнение, като същевременно останалите дейности се ликвидират чрез обичайно производство по несъстоятелност, както и за запазване на финансовата стабилност, като се избягват значителните неблагоприятни последици за финансовата система и нейната способност да служи на реалната икономика и се сведат до минимум разходите за данъкоплатците вследствие на неизпълнение на ЦК. Рамката за възстановяване и реструктуриране ще повиши допълнително готовността на ЦК и националните органи да поемат финансови сътресения и ще предостави на националните органи и на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) допълнителна информация по отношение на подготовката на ЦК за кризисни сценарии. Наред с това тя ще предостави на националните органи правомощия за подготовка на евентуалното реструктуриране на ЦК и за вземане на мерки във връзка с влошаващото се състояние на ЦК по координиран начин, като съответно допринесе за безпрепятственото функциониране на финансовите пазари.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

а) Обхват на регламента

Позицията на Съвета на първо четене определя правилата и процедурите, свързани с възстановяването и реструктурирането на ЦК, лицензирани в съответствие с Регламент (ЕС) № 648/2012, и правилата, свързани с договореностите с трети държави в областта на възстановяването и реструктурирането на ЦК.

б) Органи, колегии за реструктуриране и процедури

Всяка държава членка ще определи един или повече органи за реструктуриране, оправомощени да използват инструментите за реструктуриране и да упражняват правомощията за реструктуриране, уредени с настоящия регламент. Като органи за реструктуриране държавите членки ще могат да определят националните централни банки, компетентните министерства, публични административни органи или други органи, на които са поверени публични административни правомощия. Органите за реструктуриране трябва да притежават експертен опит, ресурси и оперативен капацитет да прилагат мерки по реструктуриране и да упражняват своите правомощия с бързината и гъвкавостта, необходими за постигане на целите на реструктурирането. Трябва да бъдат въведени адекватни структурни механизми, за да се предотвратят конфликтите на интереси между функциите, възложени на органа за реструктуриране в съответствие с регламента, и всички други възложени му функции. По-специално, следва се гарантира ефективната оперативна независимост на надзорните функции и функциите по реструктуриране. Тези изисквания не изключват съгласуването на механизмите за докладване на най-високото равнище на дадена организация, която обхваща различни функции или органи, или възможност за обмен на персонал със съответния експертен опит при предварително определени условия. Всяка държава членка ще определи и едно министерство, което отговаря за упражняването на функциите, поверени на компетентното министерство по силата на настоящия регламент. За да се гарантира, че компетентното министерство на държавата членка има последната дума, когато става въпрос за решения на органа за реструктуриране, които имат пряко фискално въздействие или системни последици, които е вероятно да породят пряко фискално въздействие, органът за реструктуриране е длъжен да получи одобрението на компетентното министерство, освен ако в националното право не е предвидено друго.

Органът за реструктуриране на ЦК ще създаде, управлява и председателства колегия за реструктуриране, която да изпълнява предвидените в регламента задачи и да осигурява сътрудничеството и координацията с органите, които са членове на колегията за реструктуриране, и по целесъобразност — сътрудничество с компетентните органи и органите за реструктуриране на трети държави. Органите на държавите членки, чиято финансова стабилност може да бъде засегната от неизпълнение на ЦК, включително компетентните органи на клиентите на клиринговите членове на ЦК, следва да могат да участват в колегията за реструктуриране, въз основа на преценката си за въздействието, което реструктурирането на ЦК може да окаже върху финансовата стабилност на съответната държава членка.

Органите на държавите членки, които участват в колегията за реструктуриране въз основа на такава преценка, нямат право на глас, но имат право да допринасят за определянето на дневния ред на заседанията на колегията, по-специално като добавят точки към дневния ред на заседанията. За да се осигури последователното и съгласувано функциониране на колегиите за реструктуриране в Съюза, Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) ще изготвя проекти на регулаторни технически стандарти за уточняване на съдържанието на писмените правила и процедури за работата на колегиите за реструктуриране.

С цел подготвяне на решенията, възложени на ЕОЦКП съгласно регламента, ЕОЦКП ще създаде вътрешен комитет за реструктуриране, съставен от определените органи за реструктуриране и органите, посочени в член 4, параграф 2, подточки i) и v) от Регламент (ЕС) № 1093/2010, които ще участват като наблюдатели. ЕОЦКП гарантира структурното обособяване на вътрешния комитет за реструктуриране от другите функции. За целите на регламента ЕОЦКП си сътрудничи с Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) и Европейския банков орган (ЕБО) в рамките на Съвместния комитет на европейските надзорни органи.

Изключително важно е органите за реструктуриране, компетентните органи и ЕОЦКП да си сътрудничат и да обменят своевременно помежду си цялата информация, необходима за изпълнението на задълженията им съгласно регламента.

При вземането на решения компетентните органи, органите за реструктуриране и ЕОЦКП отчитат някои общи принципи, предвидени в регламента, включително необходимостта извънредната публична финансова подкрепа да се избягва във възможно най-голяма степен и да се използва само като крайна мярка, необходимостта да се балансират интересите на различните заинтересовани страни в рамките на ЦК и необходимостта да се гарантира прозрачност по отношение на органите на държавите членки и тяхната ангажираност, когато предложените решения или действия могат да имат последствия за финансовата стабилност или фискалните ресурси.

в) Планиране на възстановяването и реструктурирането

ЦК ще бъдат задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване, предвиждащи мерки, които да бъдат предприети както при събития, свързани с неизпълнение, така и при събития, несвързани с неизпълнение, и при комбинация от двете, с цел да се възстанови финансовата им стабилност и да им се позволи да продължат да изпълняват критични функции след значително влошаване на финансовото им състояние или риск от нарушаване на приложимите за тях капиталови и пруденциални изисквания съгласно Регламент (ЕС) № 648/2012. Това включва рамка от показатели въз основа на рисковия профил на ЦК, определящи обстоятелствата, при които се предприемат мерки от плана за възстановяване, както и подходящи механизми за редовното наблюдение на показателите. В регламента се определят както минималното съдържание на плановете за възстановяване на ЦК, така и изискванията, на които трябва да отговарят тези планове, включително изискването, че в плановете за възстановяване не следва да се предвижда достъп до извънредна публична финансова подкрепа. За да се осигурят подходящи стимули за разумно управление на риска, след събитие, свързано с неизпълнение, или събитие, несвързано с неизпълнение, ЦК трябва да използва допълнителна сума от своите предназначени за целта предварително набрани собствени ресурси. Тази сума е не по-ниска от 10% и не по-висока от 25% от основаните на риска капиталови изисквания, изчислени в съответствие с член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 648/2012. За да изпълнят това изискване, ЦК могат да използват сумата на капитала, който притежават, в допълнение към приложимите за тях минимални капиталови изисквания, с цел да спазват прага за уведомяване, посочен в делегирания акт, приет въз основа на член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 648/2012. ЕОЦКП, в тясно сътрудничество с ЕБО и след като се консултира с ЕСЦБ, ще разработи проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на методиката за изчисляване и поддържане на допълнителната сума от предназначените за целта предварително набрани собствени ресурси, която ще се използва.

ЦК ще бъдат задължени да представят плановете си за възстановяване на компетентния орган, който от своя страна предава без необосновано забавяне всеки план на надзорната колегия, предвидена в Регламент (ЕС) № 648/2012, и на органа за реструктуриране. Органът за реструктуриране ще разгледа плана за възстановяване, за да набележи евентуалните мерки, които могат да окажат неблагоприятно въздействие върху възможността за реструктуриране на ЦК. Ако бъдат определени такива мерки, органът за реструктуриране ги представя на вниманието на компетентния орган и отправя препоръки към компетентния орган във връзка с начините за прилагането им. Компетентният орган ще разгледа плана за възстановяване и съгласно процедурата за координиране с надзорната колегия ще прецени до каква степен той отговаря на установените в настоящия регламент изисквания, с оглед на постигането на съвместно решение.

Ако обикновено мнозинство от членовете с право на глас изрази несъгласие с предложението на компетентния орган за съвместно решение, въпросът може да бъде отнесен до ЕОЦКП. По искане на компетентен орган в рамките на надзорната колегия ЕОЦКП може също да съдейства на надзорната колегия за постигането на съвместно решение.

След като се консултира с компетентния орган и в координация с колегията за реструктуриране, органът за реструктуриране на ЦК ще изготви план за реструктуриране на ЦК. Планът за реструктуриране ще предвижда действия по реструктуриране, които органът за реструктуриране може да предприеме, в случай че ЦК отговаря на условията за реструктуриране. В плана за реструктуриране ще бъдат изрично уточнени също обстоятелствата и различните сценарии, при които се използват инструментите за реструктуриране и се упражняват правомощията за реструктуриране. В плана за реструктуриране ще бъде направено ясно разграничение, по-специално посредством различни сценарии, произтичащи от събития, свързани с неизпълнение, събития, несвързани с неизпълнение, или комбинация от двете, както и между различни видове събития, които не са свързани с неизпълнение. Планът за реструктуриране не предвижда достъп нито до извънредна публична финансова подкрепа, нито до спешна помощ от централна банка за осигуряване на ликвидност, включително помощ за осигуряване на ликвидност, предоставена от централна банка при нестандартизирани условия за обезпечение, матуритет и лихвен процент. В регламента се определя минималното съдържание на плана за реструктуриране и се предоставя мандат на ЕОЦКП да разработи проекти на регулаторни технически стандарти, уреждащи по-подробно съдържанието на плана за реструктуриране.

ЦК ще сътрудничат в процеса на изготвяне на плановете за реструктуриране и ще предоставят на органа си за реструктуриране, пряко или чрез своя компетентен орган, цялата информация, необходима за изготвянето и прилагането на тези плановете. ЦК своевременно обменя информация със своите компетентни органи, за да се улесни оценяването на рисковите профили на ЦК и взаимосвързаността с други инфраструктури на финансовите пазари, други финансови институции и с финансовата система като цяло. Компетентните органи предават информацията на надзорната колегия, когато считат, че тази информация е от значение.

Органът за реструктуриране предава проекта на плана за реструктуриране на колегията за реструктуриране, която в рамките на процедурата за координиране постига съвместно решение по отношение на плана за реструктуриране. Ако обикновено мнозинство от членовете с право на глас изрази несъгласие с предложението на органа за реструктуриране за съвместно решение, въпросът може да бъде отнесен до ЕОЦКП. По искане на орган за реструктуриране ЕОЦКП може също да съдейства на колегията за реструктуриране за постигането на съвместно решение.

Когато е взето съвместно решение и орган за реструктуриране или компетентно министерство счита, че въпросът, по който има разногласия, засяга фискалните отговорности на неговата държава членка, органът за реструктуриране на ЦК започва повторна оценка на плана за реструктуриране.

Органът за реструктуриране, в координация с колегията за реструктуриране и след като се консултира с компетентния орган, оценява до каква степен ЦК може да бъде реструктуриран. Счита се, че ЦК може да бъде реструктуриран, когато органът за реструктуриране смята, че е осъществимо и вероятно ЦК да бъде ликвидиран чрез обичайно производство по несъстоятелност или да бъде реструктуриран, като се използват инструментите и се упражняват правомощията за реструктуриране, като същевременно се осигури непрекъснатост на критичните функции на ЦК и се избягват използването на извънредна публична финансова подкрепа и, във възможно най-голяма степен, значителните неблагоприятни последици за финансовата система и вероятността засегнатите страни да бъдат незаслужено поставени в неблагоприятна позиция. Органът за реструктуриране, в координация с колегията за реструктуриране, извършва оценка на възможността за реструктуриране едновременно с изготвянето и актуализирането на плана за реструктуриране. В регламента се определят процедурите за преодоляване или отстраняване на пречките пред възможността за реструктуриране, както и специфична процедура за координиране с колегията за реструктуриране за преодоляването или отстраняването на тези пречки, с оглед на постигането на съвместно решение. Ако обикновено мнозинство от членовете с право на глас изрази несъгласие с предложението на органа за реструктуриране за съвместно решение, въпросът може да бъде отнесен до ЕОЦКП. По искане на органа за реструктуриране на ЦК ЕОЦКП може също да съдейства на колегията за реструктуриране за постигането на съвместно решение.

г) Ранна намеса

За запазването на финансовата стабилност е необходимо компетентните органи да могат да противодействат на влошаването на финансовото и икономическото положение на ЦК, преди ЦК да достигне до състояние, при което органите нямат друга възможност освен да го реструктурират, а когато мерките за реструктуриране биха могли да имат отрицателно въздействие върху цялостната финансова стабилност, да наредят на ЦК да промени мерките за реструктуриране. Поради това компетентните органи следва да имат правомощия за ранна намеса с оглед избягване или свеждане до минимум на неблагоприятните последици за финансовата стабилност или за интересите на различните заинтересовани страни, които могат да възникнат в резултат на изпълнението на някои мерки от страна на ЦК. Правомощията за ранна намеса следва да бъдат предоставени на компетентните органи в допълнение към техните правомощия, предвидени в националното право на държавите членки или съгласно Регламент (ЕС) № 648/2012.

Правомощията за ранна намеса следва да обхващат правомощието за ограничаване или забрана на всяко възнаграждение от собствения капитал и инструменти, които се третират като собствен капитал, включително изплащане на дивиденди и обратни изкупувания от ЦК, във възможно най-пълна степен, без това да предизвиква събитие, свързано с неизпълнение. Правомощията за ранна намеса следва да обхващат и правомощието за ограничаване, забрана или замразяване на всички плащания на променливи възнаграждения, определени съгласно политиката на ЦК за възнагражденията, на пенсионни права по преценка на работодателя или на обезщетения при прекратяване на правоотношенията с висшия ръководен състав. В рамките на правомощията за ранна намеса и съгласно съответните разпоредби от националното право компетентният орган следва да може да назначи временен управител, който да замени или временно да работи с ръководния съвет и висшия ръководен състав на ЦК.

Освен това с регламента се въвеждат конкретни механизми за обезщетяване на клиринговите членове, ако ЦК в процес на възстановяване, причинено от събитие, което не е свързано с неизпълнение, прилага механизми и мерки за намаляване на стойността на всички приходи, дължими от ЦК на клиринговите членове, които не са в неизпълнение, посочени в неговия план за възстановяване, и в резултат на това не е започнал реструктуриране. В този конкретен случай компетентният орган на ЦК може да изиска от ЦК да обезщети клиринговите членове за тяхната загуба чрез плащания в брой или, когато е целесъобразно, може да изиска от ЦК да емитира инструменти, които признават право на вземане върху бъдещите печалби на ЦК. Тази възможност за обезщетяване на клиринговите членове, които не са в неизпълнение, не се прилага за техните договорно обвързани загуби в етапите на управление на неизпълнението или възстановяване. За да се осигури равностоен защитен механизъм за клиентите на тези клирингови членове, регламентът предвижда, че ако клиринговите членове, които не са в неизпълнение, са прехвърлили прекомерните загуби на своите клиенти, те са длъжни да прехвърлят плащанията, получени от ЦК, на своите клиенти, доколкото присъденото обезщетение произтича от позиции на клиента.

д) Преструктуриране

Когато ЦК отговаря на условията за преструктуриране, регламентът предоставя на органа за преструктуриране на ЦК хармонизиран набор от инструменти и правомощия за преструктуриране. Те следва да включват правомощието за прехвърляне на инструменти на собственост, активи, права, задължения или пасиви на изпълняващ задълженията си ЦК към друг субект, например друг ЦК или мостов ЦК, правомощието за обезценяване или обезсилване на инструменти на собственост или за обезценяване или преобразуване на пасивите на изпълняващ задълженията си ЦК, правомощието за обезценяване на вариационните маржини (при прилагане на таван в случай на събития, несвързани с изпълнение), правомощието за налагане на изпълнението на всички неуредени задължения на трети страни по отношение на ЦК (включително искания на парични средства при възстановяване), както е определено в оперативните правила на ЦК, и разпределяне на позиции, правомощието за упражняване на искания на парични средства при преструктуриране, при които се прилага таван, както при събития, свързани с изпълнение, така и при събития, несвързани с изпълнение, правомощието за частично и пълно прекратяване на сключените от ЦК договори, правомощието за смяна на ръководството и правомощието за налагане на временен мораториум върху изплащането на вземания. Използването на инструменти за преструктуриране трябва да бъде предмет на общи условия, цели и основни принципи, както е предвидено в регламента. В съответствие с националното гражданско или наказателно право ЦК и членовете на неговия ръководен съвет и висш ръководен състав следва да носят отговорност за изпълнението на задълженията на ЦК.

Когато предприема действия по преструктуриране, органът за преструктуриране на ЦК следва да отчита и да прилага мерките, предвидени в плановете за преструктуриране, разработени в рамките на колегията за преструктуриране, освен ако органът за преструктуриране не прецени, че целите на преструктурирането ще бъдат постигнати по-ефективно чрез действия, които не са предвидени в плановете за преструктуриране. Органът за преструктуриране следва да отчита и общите принципи на процеса на вземане на решения, включително необходимостта да се балансират интересите на различните заинтересовани страни в рамките на ЦК и да се гарантира прозрачност по отношение на органите на държавите членки и тяхната ангажираност, когато предложените решения или действия могат да имат последствия за финансовата стабилност или фискалните ресурси. По-специално органът за преструктуриране следва да информира колегията за преструктуриране за планираните действия по преструктуриране, като посочи също така дали тези действия се отклоняват от плана за преструктуриране.

Основните цели на реструктурирането следва да бъдат осигуряване на непрекъснатостта на критичните функции на ЦК, осигуряване на непрекъснатостта на връзките с други ИФП, избягване на значителни неблагоприятни последици за финансовата система в Европейския съюз или в една или повече от неговите държави членки, както и защита на публичните средства. Критичните функции на изпълняващ задълженията си ЦК следва да бъдат поддържани, макар и по целесъобразност реструктурирани с промени в управлението, чрез използването на инструменти за реструктуриране и, във възможно най-голяма степен, чрез използването на частни средства и без да се разчита на извънредна публична финансова подкрепа.

Засегнатите акционери, клирингови членове и други кредитори на ЦК не следва да понесат по-големи загуби, отколкото биха понесли, ако органът за реструктуриране не е предприел действие по реструктуриране във връзка с ЦК, а вместо това те са поели всички приложими неуредени задължения съгласно правилата при неизпълнение на ЦК (или други договорни споразумения в неговите оперативни правила) и ЦК е ликвидирен при обичайно производство по несъстоятелност (принцип за справедливо третиране на кредиторите). С цел да се направи оценка на спазването на принципа за справедливо третиране на кредиторите, следва да се предвидят ясни задължения относно оценката на активите и пасивите на ЦК, както и относно оценката на третирането, на което щяха да подлежат акционерите, клиринговите членове и другите кредитори, ако органът за реструктуриране не беше предприел действия по реструктуриране. В регламента се отчита, че действията за възстановяване и реструктуриране също могат да засегнат косвено клиенти и непреки клиенти, които не са кредитори на ЦК, доколкото разходите по възстановяване и реструктуриране са прехвърлени на тези клиенти и непреки клиенти по силата на приложимите договорни споразумения. Поради това въздействието на сценария за възстановяване и реструктуриране на ЦК върху клиентите и непреките клиенти се разглежда чрез същите договорни споразумения. В регламента се посочва, че ако договорните споразумения позволяват на клиринговите членове да прехвърлят на своите клиенти отрицателните последици от инструментите за реструктуриране, тези договорни споразумения също включват, на еквивалентна и пропорционална основа, правото на клиентите на всяко обезщетение, което клиринговите членове получават от ЦК в резултат на искане за справедливо третиране на кредиторите, доколкото правото на това обезщетение произтича от позиции на клиенти. Тези разпоредби се прилагат и за договорните споразумения с клиенти и непреки клиенти, предлагащи на своите клиенти непреки клирингови услуги.

При влизане на ЦК в режим на реструктуриране органът за реструктуриране следва да наложи изпълнението на всички неуредени договорни задължения, определени в оперативните правила на ЦК, включително неизпълнени мерки за възстановяване, освен в случаите, когато упражняването на друго правомощие или инструмент за реструктуриране би било по-подходящо за смекчаване на неблагоприятните последици за финансовата стабилност или за своевременното осигуряване на критичните функции на ЦК. Ако тези инструменти не са достатъчни, органите за реструктуриране разполагат с правомощието да обезценяват необезпечен дълг и пасиви, в съответствие с реда на удовлетворяване, определен съгласно приложимото национално право в областта на несъстоятелността, и да използват инструменти за разпределяне на загубите, доколкото това е необходимо, без да се застрашава общата финансова стабилност. Наличните инструменти за възстановяване и инструменти за реструктуриране, и по-специално инструментът за обезценяване, следва да се използват във възможно най-голяма степен преди или заедно с вливането на публичен капитал или предоставянето на равностойна извънредна публична финансова подкрепа за ЦК. Използването на извънредна публична финансова подкрепа за подпомагане на реструктурирането на неизпълняващи задълженията си институции трябва да бъде крайна мярка, да е ограничено във времето и да е съобразено с приложимите разпоредби за държавна помощ.

Органите за реструктуриране следва също така да гарантират, че разходите за реструктуриране на ЦК са сведени до минимум, както и че кредиторите от един и същи клас се третират по равнопоставен начин. Органът за реструктуриране следва да може да предприема действия по реструктуриране, които се отклоняват от принципа за равно третиране на кредиторите, ако това е обосновано от съображения от обществен интерес за постигане на целите на реструктурирането и е пропорционално на риска, на който се противодейства. Ако органът за реструктуриране използва такава мярка, не следва да се допуска дискриминация въз основа на гражданството.

При използването на инструменти за реструктуриране за прехвърлянето на критични функции или жизнеспособни дейности на ЦК към стабилен субект като частен купувач или мостов ЦК, останалата част от ЦК следва да се ликвидира в рамките на определен срок, съобразен с необходимостта неизпълняващ задълженията си ЦК да предоставя услуги или подкрепа, за да улесни купувача или мостовия ЦК при извършване на дейностите или предоставяне на услугите, придобити чрез това прехвърляне. Инструментът за продажба на стопанска дейност следва да позволява на органите да извършат продажба на ЦК или на част от дейността му на един или повече купувачи без съгласието на акционерите. Когато прилагат инструмента за продажба на стопанска дейност, органите следва да предприемат мерки за предлагането на пазара на ЦК или на част от неговата стопанска дейност в открит, прозрачен и недискриминационен процес, като се стремят да получат възможно най-висока продажна цена. Всички нетни постъпления от прехвърлянето на активи или пасиви на ЦК в режим на реструктуриране при прилагане на инструмента за продажба на стопанска дейност следва да са в полза на субекта, който участва в производството по ликвидация.

Рамката за реструктуриране следва да включва процедурни изисквания, които да гарантират, че действията по реструктуриране са нотифицирани и публично оповестени по обичайния ред. Въпреки това, предвид възможността информацията, получена от органите за реструктуриране и техните професионални съветници по време на процеса на реструктуриране, да е с чувствителен характер, тя следва да подлежи на ефективен режим на поверителност, преди решението за реструктуриране да бъде публично оповестено.

Мерките за реструктуриране, предприети от националните органи за реструктуриране, могат да изискват икономически оценки и широка свобода на преценка. Поради това е важно да се гарантира, че икономическите оценки, направени от националните органи за реструктуриране, се използват като основа от националните съдилища при разглеждането на тези мерки, като същевременно не възпрепятстват националните съдилища да проучват дали доказателствата, на които се позовава органът за реструктуриране, са фактически точни, надеждни и последователни, дали тези доказателства съдържат цялата необходима информация, която следва да бъде взета предвид, за да се направи оценка на сложна ситуация, както и дали те са в състояние да подкрепят изведените от тях заключения. Освен това, като се вземе предвид, че спирането на действието на решение на органите за реструктуриране може да наруши непрекъснатостта на критични функции, е необходимо да се предвиди, че обжалването не следва да води до автоматично спиране на действието на оспорваното решение и че решението на органа за реструктуриране следва да подлежи на незабавно изпълнение. За да се избегнат спорове за компетентност и да се постигне ефективно реструктуриране, когато органът за реструктуриране упражнява правомощията си за реструктуриране или прилага инструментите за реструктуриране, следва да не се открива или продължава обичайно производство по несъстоятелност за неизпълняващ задълженията си ЦК, освен по инициатива на органа за реструктуриране или с негово съгласие.

е) Отношения с трети държави

ЦК от Европейския съюз предоставят услуги на клирингови членове и техните клиенти, намиращи се в трети държави, а ЦК от трети държави предоставят услуги на намиращи се в ЕС клирингови членове и техните клиенти. Ефективното реструктуриране на ЦК с международна дейност изисква сътрудничество между органите на държавите членки и на трети държави. За тази цел ЕОЦКП следва да предостави насоки относно съответното съдържание на споразуменията за сътрудничество, сключвани с органите на трети държави.

Тези споразумения за сътрудничество следва да осигуряват ефективното планиране, вземане на решения и координация по отношение на ЦК, осъществяващи международна дейност. Националните органи за реструктуриране следва при обстоятелства, предвидени в настоящия регламент, да признават и налагат изпълнението на процедурите за реструктуриране на трети държави. Следва също така да се осъществява сътрудничество във връзка с дъщерните предприятия на ЦК от Съюза или трета държава и техните клирингови членове и техните клиенти.

ж) Административни мерки и санкции

За да се осигури последователно прилагане на административни санкции в държавите членки за нарушаване на регламента, в него се предвижда списък с основни административни санкции и други административни мерки, които трябва да бъдат на разположение на органите за реструктуриране и на компетентните органи, с оглед на оправомощаването им да налагат тези административни санкции и други административни мерки на всички физически или юридически лица, които носят отговорност за нарушения, както и списък с ключови критерии за определяне на степента и вида на тези административни санкции и други административни мерки и размерите на административните имуществени санкции. Административните санкции и другите административни мерки следва да отчитат фактори като евентуалната констатирана финансова печалба в резултат на нарушението, тежестта и продължителността на нарушението, утежняващите или смекчаващите обстоятелства и необходимостта от възпиращ ефект на административните глоби. Когато е целесъобразно, те следва да предвиждат намаление при оказване на съдействие на органа за реструктуриране или компетентния орган.

з) Изменение на Регламент (ЕС) № 1095/2010

Регламент (ЕС) № 1095/2010 беше изменен, за да бъдат включени органите за реструктуриране на ЦК в определението за „компетентни органи“ и за да се даде възможност на член на Съвета на надзорниците на ЕОЦКП да бъде придружаван от представител на органа за реструктуриране на своята държава членка, ако е целесъобразно.

Регламент (ЕС) № 648/2012 беше изменен, за да се оправомощи Комисията да спре изпълнението на задължението за клиринг по искане на органа за реструктуриране на ЦК в режим на реструктуриране или на негов компетентен орган, по инициатива на тези органи или по искане на компетентния орган, отговарящ за надзора на клирингов член на ЦК в режим на реструктуриране, и след предоставяне на необвързващо становище на ЕОЦКП. Решението за спиране на изпълнението на задължението за клиринг се приема само ако това е необходимо с цел запазване на финансовата стабилност и доверието на пазара. Спирането е временно, но подлежи на удължаване. За да се гарантира правилното изпълнение на реформата на референтните показатели за лихвените проценти на Съвета за финансова стабилност, беше необходимо също да се измени Регламент (ЕС) № 648/2012, за да се осигури яснота за участниците на пазара, че сделките, сключени или подновени преди влизането в сила на изискванията за клиринг или за допълнително обезпечение за сделки с извънборсови деривати, чиято стойност се определя въз основа на референтен показател за лихвения процент („заварени сделки“), няма да подлежат на тези изисквания, когато са подновени единствено с цел изпълнение или подготовка за изпълнение на реформата на референтните показатели за лихвените проценти.

Член 24а, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС) № 648/2012 беше изменен, за да се гарантира, че когато е възможно, оценките за целия Европейски съюз на устойчивостта на ЦК на неблагоприятни пазарни тенденции отчитат съвкупното въздействие на механизмите за възстановяване и реструктуриране на ЦК върху финансовата стабилност в Европейския съюз. Също така, ролята на комитета за управление на риска на ЦК, посочен в член 28 от Регламент (ЕС) № 648/2012, беше засилена, за да може ЦК да бъдат допълнително насърчавани да управляват предпазливо рисковете си и да подобрят своята устойчивост. Бяха внесени и допълнителни изменения, за да се гарантира, че ЦК информират своите компетентни органи, ако е налице значително отрицателно развитие на рисковия профил на някой от клиринговите членове на ЦК, както и за да се повиши прозрачността между клиринговите членове на ЦК и техните клиенти, когато става въпрос за потенциални загуби или други разходи, които те могат да понесат в резултат на прилагането на процедури за управление на неизпълнението и механизми за разпределяне на загубите и позициите съгласно оперативните правила на ЦК.

За да се засилят допълнително стимулите за разумно управление на риска в случай на значимо събитие, несвързано с неизпълнение, компетентният орган може да изиска от ЦК да се въздържа от разпределяне на дивиденди, от обратно изкупуване на обикновени акции или от създаване на задължение за изплащане на променливо възнаграждение, пенсионни права по преценка на работодателя или обезщетения при прекратяване на правоотношенията с висшия ръководен състав.

Накрая, органите за реструктуриране на ЦК следва също така да имат достъп до цялата необходима информация в регистрите на трансакции. Поради това Регламент (ЕС) № 648/2012 и Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета също се изменят по съответния начин.

й) Изменения на Директива 2002/47/ЕО, Директива 2017/1132, Директива 2004/25/ЕО, Директива 2007/36/ЕО, Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014

С оглед на ефективното реструктуриране на ЦК е необходимо да се гарантира, че предвидените в Директива 2002/47/ЕО защитни механизми няма да се прилагат по отношение на ограничаването на изпълнението на споразумение за финансово обезпечение, по отношение на въздействието на споразумение за финансово обезпечение с предоставяне на залог или по отношение на разпоредби за приключващо нетиране или за прихващане, предвидени в настоящия регламент.

Директиви 2017/1132, 2004/25/ЕО и 2007/36/ЕО съдържат правила за защита на акционерите и кредиторите на ЦК, които попадат в обхвата на посочените директиви. В случаите, в които се налага органите за реструктуриране да предприемат бързи действия съгласно настоящия регламент, тези правила могат да възпрепятстват ефективните действия по реструктуриране и използването на инструментите и правомощията за реструктуриране от органите за реструктуриране. Поради тази причина дерогациите съгласно Директива 2014/59/ЕС обхващат и актовете, приети в съответствие с настоящия регламент.

С цел да се избегне дублиране на изискванията, Директива 2014/59/ЕС и Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета се изменят, за да се изключат от обхвата им онези образувания, които са получили разрешение също и в съответствие с Регламент (ЕС) № 648/2012.

к) Изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014

В член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 600/2014 беше предвиден преходен период, през който член 35 или член 36 от посочения регламент няма да се прилага за онези ЦК или места на търговия, които са подали заявление до съответния компетентен орган да се ползват от преходния режим, по отношение на борсово търгуваните деривати. Преходният период, през който националният компетентен орган може да освободи дадено място за търговия или ЦК, изтече на 3 юли 2020 г. Вследствие на кризата с COVID-19 регламентът отлага с една година, т.е. до 3 юли 2021 г., датата на прилагане на новия режим на открит достъп до местата за търговия и ЦК, предлагащи услуги за търговия и клиринг във връзка с борсово търгувани деривати.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Позицията на Съвета на първо четене отразява компромиса, постигнат при преговорите между Съвета и Европейския парламент със съдействието на Комисията.

Съветът счита, че позицията му на първо четене представлява балансиран пакет и че ако тя бъде одобрена от Европейския парламент, Регламентът за възстановяване и реструктуриране на ЦК ще гарантира, че както ЦК, така и националните органи в ЕС ще разполагат с необходимите средства за решителни действия в случаите, когато ЦК е изправен пред сериозни затруднения или неизпълнение на задълженията, и че това ще допринесе за създаването на съюз на капиталовите пазари.